

Where to go for the history...

Town Přerov

lies on the river Bečva and with its geographical location it occupies an important place in the center of Morava. The name comes from a word common to all Slavs and it means morass, lake or pond. The settlement comes back to primeval ages when the mammoth hunters settled in this location as well as other people from different cultures. The way from Podunají via today's Přerov, further to Moravská brána (Moravian Gate), to Poland towards Balt, had a great importance and many trails were passing through this area. Přerov was one of the administrative centers of the Great Moravian Empire. **The oldest written mention about Přerov comes from the year 1141.** In 1256 the city was proclaimed as a king's town by Přemysl Otakar II.

For a long time, Přerov became a place of Pernštejn's and Žerotín's families and it was called the town of Blahoslav and Komenský, significant personalities of a fraternal unity.

Upper Square and Přerov Castle

The historical town has many interesting and valuable monuments. **The Upper Square** with its gothic-renaissance and partly baroque houses belongs to the historical heart of the town. On the square there is a **statue of Jan Blahoslav** a masterpiece of František Bílek from the 13th century. There is the **St. George's Chapel** at the southeast corner of the Upper Square, which was called the king's chapel. Around the whole Upper Square you can see almost nine meters high **medieval ramparts** with eleven bastions and little wicket at house no. 21. The most remarkable house of the Upper Square is a house no. 31, so called **„Korvínský“**. The name is derived from an alleged stay of Hungarian king Matyáš Korvín. In 1995 there was a big reconstruction and now it is being used only for cultural purposes.

A Late gothic **Castle** with renaissance features, which is standing on a place of the original castle. The reconstruction was made in the 16th century and it lasted almost sixty years. During the years 1596–1688 the castle was a property of Žerotín's family. The town magistrate decided to buy the castle in 1918 and so a big restoration started. Presently, there is a Komenský Museum. Between 1997 and 1998 the castle tower was reconstructed to its original shape and was also roofed over.

Komenský Museum

The museum was founded by František Slaměník in 1888 and in 1902 it became the Town's Museum. In its premises there are placed expositions of Haná ethnography, entomology, mineralogy, archeology, life and pieces by Jan Amos Komenský, Jan Blahoslav and the Czech brotherhood, reconstruction of school classes, Memorial Hall of Augustýn Mervart and Josef Baják. Other expositions are placed in the premises of the castle's tower – Veduta of Přerov and Historical Bells. Except the mentioned exhibitions there are other thematic exhibitions and concerts of a chamber music and other cultural programmes on the castle courtyard are being held there.

Předmostím up to prehistory

The well-known archeological locality is **Předmostí near Přerov**, which gives the evidence of a life of mammoths 26 000 years ago. One of the famous sights you can visit here is **Memorial of mammoth hunters**, which presents archeological discoveries, including bones of mammoths and other animals of those times. It is one of the stops of the nature trail „Předmostím up to prehistory“. These his-

torical relics can be also found in school's **Museum of mammoths**, placed in the basement of the elementary school. On Čekyně hill there is two and a half meters high statue of a young mammoth.

Church of Přerov

The oldest church – **Chapel of Saint George** that is on the Upper Square was built in the 13th century. During the great fire in 1868 the chapel was almost destroyed. After a restoration only the square ground plan and semicircular altar apse were saved. During the years 1981–1986 the premises inside of the chapel were made up as well as a new sacrificial table, new paintings and a new roof.

A Vicarage of the **church of Saint Vavřinec** in the Kratochvílova Street was built in 1925. In 1729 during the baroque restoration a new look of the church was finished. In the tower there is the oldest bell in Přerov. It was made in 1482 by its founder Václav from Olomouc and after the World War II the bell was brought from a pilgrimage church in Stará Voda to Přerov. In the neighborhood of the church there is a baroque chapel from 1722. The present shape of the church was made during a restoration in 1983–1985. While the church was painted other sights such as altar pictures and statues were restored.

St. Michael Church was founded in Šířava and had changed across many changes and disasters. In 1643 was almost destroyed by Swedish. During 1718–1722 was rebuilt, in 1787 was again almost destroyed by a lightning and in 1868 was completely destroyed by a great fire. In the following years it was restored and joined to newly-founded monastery of school sisters. Presently, the building serves as a training college.

The Orthodox Cathedral of Saint Cyril and Metodej is situated on the Corner of Wolsonov Street and Žerotín's square. Up to 1941 it had served as a synagogue for Jewish divine services and since the beginning of 1950's the Cathedral belongs to the Orthodox Church. církví.

The Czech-brotherhood Evangelic Church is on the Street Velké Novosady. It was built in between 1907–1908 to remain the first modern sacred building in the Czech country. In front of the church there is a statue of J. A. Komenský made in 1874.

In Předmostí there is also a **church of Máří Magdaléna**, a rococo building from 1772.

The Jewish cemetery is placed on the Street Lančikových, founded in 1882, where in 1956 some tombstones from liquidated cemetery from Wurmova Street were removed there.

Přerov Town Hall and the sign of Přerov

After the great fire in 1868, which also destroyed the Town Hall on the Upper Square, the Hall was removed to present TGM square. It is a corner-building with a little tower and a bell. Upon the entry there is placed a stone board from year 1570, called „Přerov glasses“. There is a blazon of Vratislav from Pernštejn, his wife – Spanish lady and a sign of Přerov's era. On both sides there are memorial plaques of Jan Blahoslav from year 1882 and Jan Amos Komenský from year 1892.

PŘEROV

– kam za historií...
– historical places of interest...

Kam za historii...

Město Přerov

leží na řece Bečvě a svou zeměpisnou polohou zaujímá významné místo v centru Moravy. Název pochází ze slova společného všem Slovanům, znamenajícího bažinu, jezero, rybník nebo tůň. Osídlení lokality sahá až do pravěku, kdy se v tomto prostoru usadili lovci mamutů, později to byli lidé dalších kultur. Cesta z Podunají přes dnešní Přerov, dále Moravskou branou do Polska k Baltu měla velký význam a procházely tudy četné obchodní stezky. Přerov byl jedním ze správních center Velkomoravské říše. **Nejstarší písemná zmínka o Přerově pochází z roku 1141.** Na královské město byl Přerov povýšen Přemyslem Otakarem II. v roce 1256.

Přerov se na dlouhou dobu stal sídlem rodu Pernštejnů a Žerotínů a je nazýván také městem Blahoslavovým a Komenského, nejvýznamnějších osobností Jednoty bratrské.

Horní náměstí a Přerovský zámek

Staré historické město oplývá zajímavými a cennými památkami. Areál **Horního náměstí** s goticko-renesančními a částečně barokními domy patří k historickému jádru města, které zůstalo nedotčeno rozsáhlou přestavbou. Na náměstí stojí **socha Jana Blahoslava**, dílo Františka Bílka z roku 1923, na jihovýchodním rohu Horního náměstí stojí **kaple sv. Jiří** ze 13. století, která byla nazývána kaplí královskou. Kolem celého Horního náměstí se táhnou v některých místech až devět metrů vysoké **středověké hradby** s 11 baštami a fortničkou u domu č. 21. Nejvýznamnější dům Horního náměstí je dům čp. 31, tzv. „**Korvinský**“, nazvaný podle údajného pobytu uherského krále Matyáše Korvína. V roce 1995 byl zrekonstruován a nyní je využíván ke kulturním účelům.

Pozdně gotický **zámek** na Horním náměstí s renesančními prvky, stojící na místě původního hradu, byl na zámek přestavěn v 60. letech 16. století a v letech 1596–1688 náležel Žerotínům. Město Přerov koupilo zámek v roce 1918 a přistoupilo se také k jeho důkladné obnově. V současné době v něm sídlí Muzeum Komenského. V letech 1997 a 1998 byla zámeková věž zrekonstruována do původní podoby a zastřešena.

Muzeum Komenského v Přerově

Muzeum bylo založeno Františkem Slaměnkem v roce 1888, v roce 1902 vzniklo Městské muzeum. V jeho prostorách jsou umístěny stálé expozice národopisu Hané, entomologie, mineralogie, archeologie, života a díla Jana Amose Komenského, Jana Blahoslava a českých bratří, rekonstrukce školních tříd, Pamětní síň Augustina Mervarta a Josefa Bajáka. Další expozice jsou umístěny v prostorách zámekové věže – Veduty Přerova a Historické zvony. Kromě toho bývají v prostorách muzea příležitostně tématické výstavy a na zámekovém nádvoří se pořádají koncerty komorní hudby a jiné kulturní programy.

Předmostím až do pravěku

Známou archeologickou lokalitou je **Předmostí u Přerova**, které podává svědectví o životě mamutů před 26 000 lety. Zde můžete navštívit **Památník lovců mamutů**, který prezentuje archeologické nálezy, včetně kostí mamutů a dalších zvířat ledové doby. Památník je jedním ze zastavení naučné stezky „Předmostím až do pravěku“. Tyto historické pozůstatky soustřeďuje i školní **Muzeum mamutů**, umístěné v suterénu Základní školy. Na Čekyňském kopci stojí dvouapůlmetrová betonová socha mláděte mamuta.

Přerovské kostely

Nejstarší kostel – **Kaple sv. Jiří** na Horním náměstí – pochází ze 13. století. Za velkého požáru v roce 1868 byla kaple téměř zničena. Po obnově si zachovala jen čtvercový půdorys a polokruhovou oltářní apsidu. V letech 1981–1986 byl upraven vnitřek kaple, postaven nový obětní stůl, nové lavice, provedena nová malba a opravena střecha.

Farní **kostel sv. Vavřince** v ul. Kratochvílově byl postaven v roce 1525. V roce 1729 byla při barokní přestavbě dokončena nová podoba kostela. Ve věži je zavěšen nejstarší přerovský zvon. V roce 1482 ho ulil olomoucký zvonář Václav a do Přerova byl přenesen po 2. světové válce z poutního kostela ve Staré Vodě. V sousozdství kostela stojí barokní kaple z roku 1722. Za svůj současný vzhled vděčí kostel úpravám v letech 1983–1985, kdy byla opravena omítka, kostel vymalován, restaurovány byly oltářní obrazy i sochařská výzdoba.

Kostel sv. Michala byl založen na Šířavě a přestál mnoho pohrom i mnoho změn. V roce 1643 ho vydrancovali Švédové, v letech 1718–1722 byl přestavěn, v roce 1787 byl velmi poničen bleskem a velký požár roku 1868 zničil i tento šířavský kostel. V následujících letech byl obnoven a připojen k nově založenému klášteru školních sester. Kostel patří římskokatolické církvi a budova kláštera slouží jako odborné učiliště.

Pravoslavný chrám sv. Cyrila a Metoděje na rohu Wilsonovy ulice a Žerotínova náměstí do roku 1941 sloužil jako synagoga pro židovské bohoslužby a od začátku padesátých let minulého století patří chrám Pravoslavné církvi.

Kostel Českobratrské církve evangelické je v ulici Velké Novosady. Byl postaven v letech 1907–1908 a byl považován za první moderní sakrální novostavbu v českých zemích. Před kostelem stojí socha J. A. Komenského z roku 1874. V Předmostí se nachází farní **kostel Máří Magdalény**, rokoková stavba z roku 1772.

Židovský hřbitov se nachází na ul. Lančkových, založený v r. 1882, na který byly v r. 1956 přemístěny i některé náhrobky ze zrušeného starého hřbitova z Wurmovy ulice.

Přerovská radnice a znak města Přerova

Po velkém požáru v roce 1868, který zničil také radnici na Horním náměstí, byla městská radnice přestěhována na nynější nám. TGM. Je to rohová patrová budova s malou věží a zvonem. Nad vstupem je umístěna kamenná deska z roku 1570, lidově zvaná „Přerovské brýle“. Vytvářen je na ní erb Vratislava z Pernštejna, jeho manželky, španělské šlechtičny a znak města Přerova s letopočtem. Po stranách jsou umístěny pamětní desky Jana Blahoslava z roku 1882 a Jana Amose Komenského z roku 1892.

Městské informační centrum
Náměstí T. G. Masaryka 7, 750 02 Přerov
tel.: +420 581 587 777 • e-mail: mic@kis-prerov.cz
www.prerov.eu • www.kis-prerov.cz

KULTURNÍ
A INFORMAČNÍ
STŘEDISKO
KIS
MĚSTSKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM

Wohin, um die Geschichte kennenzulernen...

Die Stadt Přerov

liegt auf dem Fluss Bečva und dank ihrer geographischen Lage nimmt sie eine bedeutende Stelle im Zentrum von Mähren ein. Der Name der Stadt stammt aus dem für alle Slawen gemeinsamen Wort, dessen Bedeutung Moor, See, Teich oder Tümpel ist. Die Besiedlung dieser Lokalität reicht bis in die Urzeit zurück. Damals siedelten sich hier die Mammutjäger an, später waren es Leute von anderen Kulturen. Der Weg aus Donaubene durch die gegenwärtige Stadt Přerov, des Weiteren durch Mährisches Tor nach Polen zur Ostsee war von großer Bedeutung und verschiedene Handelswege gingen dieser Landschaft durch. Přerov war ein von den Verwaltungszentren des Großmährischen Reiches. **Die älteste urkundliche Erwähnung über Přerov stammt aus dem Jahre 1141.** Zu einer Königsstadt wurde Přerov im Jahre 1256 von Přemysl Ottokar II erhoben.

Přerov wurde für lange Zeit Sitz von Pernsteiner und Žerotíner. Přerov ist auch die Stadt von Blahoslav und Comenius, den bedeutendsten Persönlichkeiten der Brüdergemeinschaft, genannt.

Oberplatz und Schloss

In dem alten historischen Teil der Stadt gibt es eine Reihe von interessanten und wertvollen Sehenswürdigkeiten. **Der Oberplatz** mit Gotisch-Renaissance und teilweise Barockhäuser gehört zu dem historischen Stadtkern, der unberührt von umfangreichem Umbau blieb. Auf dem Platz steht **die Statue von Jan Blahoslav**, es geht um Werk von František Bílek aus dem Jahre 1923. In der südöstlichen Ecke des Oberplatzes steht **die St. Georgkapelle** aus dem 13. Jahrhundert, die früher als Königskapelle genannt wurde. Um den ganzen Oberplatz herum ziehen sich die **mittelalterlichen Stadtmauern**, die auf manchen Stellen bis zu 9 Meter hoch sind. An den Stadtmauern gibt es 11 Bastionen und Pforten bei dem Haus Nr. 21. Das bedeutendste Haus des Oberplatzes ist das Haus Nr. 31 sog. **Korvin-Haus**. Es trägt diese Bezeichnung nach angeblichem Aufenthalt von ungarischem König Mathias Korvin. Im Jahre 1995 wurde dieses Haus renoviert und heutzutage ist für die kulturelle Zwecke verwendet.

Spätgotisches **Schloss** mit Renaissanceelementen auf dem Oberplatz steht an der Stelle der ursprünglichen Burg. Zu dem Schloss wurde es in 60er Jahren des 16. Jahrhunderts umgebaut. In den Jahren 1596–1688 war das Schloss im Eigentum von Žerotíner. Die Stadt kaufte das Schloss im Jahre 1918 und damals wurde auch seine gründliche Renovierung durchgeführt. Zurzeit ist das Schloss Sitz vom Comenius-Museum. In Jahren 1997 und 1998 wurde der Schlossturm in die ursprüngliche Gestalt mit Dach umgebaut.

Comenius-Museum

Das Museum wurde von František Slaměník im Jahre 1888 gegründet. 1902 entstand Stadtmuseum. In den Räumen vom Museum befinden sich ständige Expositionen von Haná-Völkerverkunde, Entomologie, Mineralogie, Archäologie, des Weiteren das Leben und Werk von Comenius, Blahoslav und Brüdergemeinschaft, es gibt dort auch die Rekonstruktion von alten Schulklassen, Gedenksaal von Augustin Mervart und Josef Baják. Weitere Ausstellungen gibt es in dem Schlossturm – Přerov-Vedute und historische Glocken. Außerdem finden noch im Museum gelegentliche thematisierte Ausstellungen statt, auf dem Vorhof des Schlosses werden Konzerte von Kammermusik und weitere kulturelle Ereignisse veranstaltet.

Durch Předměstí bis in die Urzeit

Eine bekannte archäologische Lokalität ist **Předměstí bei Přerov**, diese Stelle zeugt über Leben von Mammuts vor 26 000 Jahren. Hier kann man **das Mammutjäger-Denkmal** besuchen. In diesem Museum sind verschiedene archäologische Funde zu sehen einschließlich Knochen von Mammuts und anderen Tiere der Glazialzeit. Dieses Denkmal gehört auch zu den Stellen des belehrenden Pfades mit dem Namen „Durch Předměstí bis in die Urzeit“. Diese historischen Überreste sind auch in dem **Schulmuseum von Mammuts** konzentriert, dieses gibt es im Kellergeschoss der Grundschule. Auf dem Hügel nach Čekyně steht eine 2,5 m hohe Betonstatue des jungen Mammuts.

Kirchen in Přerov

Die älteste Kirche – **St. Georgkapelle** auf dem Oberplatz – stammt aus dem 13. Jahrhundert. Während eines riesigen Feuers im Jahre 1868 wurde die Kapelle fast zerstört. Nach der Wiederherstellung wurde nur der quadratische Grundriss und halbrunde Altar-Apside bewahrt. In den Jahren 1981–1986 wurde der Innenraum renoviert, ein neuer Altar wurde gebaut, es gab neue Bänke, die Kapelle wurde neu gemalt und das Dach wurde repariert.

Die **St.-Lorenz-Pfarrkirche** in der Kratochvilova-Straße wurde im Jahre 1525 ausgebaut. 1729 wurde während des Barockumbaus neue Gestalt der Kirche gemacht. In ihrem Turm ist die größte Glocke in Přerov aufgehängt. Diese Glocke goss im Jahre 1482 der Glockengießer Václav aus Olomouc ab und nach Přerov wurde diese Glocke nach dem 2. Weltkrieg aus einem Wallfahrtsort in Stará Voda gebracht. Neben der Kirche steht eine Barockkapelle aus dem Jahre 1722. Ihr gegenwärtiges Aussehen verdankt die Kirche der Renovierung in den Jahren 1983–1985, damals wurde der Putz repariert, die Kirche neu gemalt, die Altarbilder und Statuen restauriert.

St. Michaeliskirche wurde in Širava gegründet und überstand eine Reihe von Katastrophen und Veränderungen. Im Jahre 1643 wurde sie von Schweden geplündert, in Jahren 1718–1722 wurde umgebaut, in 1787 wurde durch Blitz sehr zerstört und der große Feuer im Jahre 1868 zerstörte auch diese Kirche in Širava. Während nachfolgenden Jahren wurde die Kirche wieder aufgebaut und an das neu gegründete Kloster von Schulschwestern angeschlossen. Die Kirche ist römischkatholisch und das Klostergebäude dient als Berufsschule. **St. Zyrill und Method's Otrhodoxkirche** an der Ecke von Wilson-Straße und Žerotín-Platz diente bis 1941 als Synagoge für jüdische Messen. Seit Anfang 50er Jahre vorigen Jahrhunderts gehört der Tempel den Orthodoxen.

Die Evangelische Kirche gibt es in der Straße Velké Novosady. Diese Kirche wurde in den Jahren 1907–1908 ausgebaut und wird als die erste moderne Sakralgebäude in den tschechischen Ländern betrachtet. Vor der Kirche befindet sich die Statue von J. A. Comenius aus dem Jahre 1874.

In Předměstí gibt es **St. Marie-Magdalenen-Pfarrkirche**, es ist Rokokobau aus dem Jahre 1772.

Der jüdische Friedhof befindet sich auf der Lančkových-Straße, er wurde 1882 gegründet. Hierher wurden im Jahre 1956 auch einige Grabsteine aus dem entfernten alten Friedhof in der Wurmova-Straße verlegt.

Rathaus und Stadtwappen von Přerov

Nach dem großen Feuer im Jahre 1868, der auch das Rathaus am Oberplatz zerstörte, wurde das Stadtrathaus auf jetzigen TGM-Platz umgezogen. Es geht um das Etage-neckhaus mit kleinem Turm und Glocke. Über dem Eingang befindet sich eine Steintafel aus dem Jahre 1570, mit volkstümlichen Namen „Přerov-Brille“. An der Tafel ist das Wappen von Vratislav von Pernstein, von seiner Frau, spanischer Adelige und Stadtwappen mit der Jahreszahl ausgemeißelt. An den Seiten gibt es Gedenktafel von Jan Blahoslav aus dem Jahre 1882 und von J. A. Comenius aus dem Jahre 1892.

PŘEROV

– kam za historií...
– Historische Sehenswürdigkeiten...